

A löporraktárak elleni állítólagos merénylet ügyében nincs semmi újság

(A Délmagyarország munkatársától.) Szomati számában a Délmagyarország részletesen beszámolt arról az állítólagos merényletről, amelyet pénteken éjjel kíséreltek meg a baktói katonai löporraktár ellen. Megírtuk, hogy az egész dolog valószínűleg a felizgatott fantázia műve és ha történt is ott valami, az jelentéktelen dolog volt. A félhivatalos vélemény — hogy valószínűleg orrvadásra tüzelt az őrszám — még tartja magát. A lefolytatott nyomozás *semmi újabbat* nem tudott megállapítani, így az ügy aktái valószínűleg rövidesen lezárulnak.

Olcsó népfürdőt!

A napilapokból örvendetesen értesültünk arról a javaslatról, amely azt célozza, hogy a városi fürdőt melegvízzel ellátó mélykut felesleges vízáramlásának felhasználásával a város egy olcsó népfürdőt létesítsen. Alig hihető, hogy bárki is akadna, aki ennek megvalósítását ellenezné, annál is inkább, mert a szegény néposztály és a munkásság egészségének védelmével, testének tisztaságával nemcsak érdemes, de kell is törődnünk, mert a munkásság egészsége kihat az egész társadalomra is.

A munkásság egészségét hathatósan védelmezi a rendszeres fürdés, de erkölcsi eredménye is van: tisztaságra neveli az embereket, tisztaság nélkül pedig nincs egészség. A szegény néposztály és a munkásság, amely munkájában kenyerét oly anyagok környezetében kénytelen megkeresni, mely testét belepí, a szenny és a piszok napról-napra, hétről-hétre ott maradvány, valóságos melegágya lesz a bacillusoknak. Jobban kell tehát gondos tisztogatás alá vennie magát, mint bármelyik kevésbé beszennyező munkát végző egyéb foglalkozású egyénnek.

A tisztálanság már maga is közel jár a betegséghez, sőt egész biztos, hogy az gyakran egyenesen forrása a legkülönbözőbb megbetegedésekre. A tisztaságra való nevelést nem a tanítás szolgálja, hanem az alkalom és a példa. Az emberi test tisztaságára való szoktatása, az általános tisztaság útjára is vezeti a munkásságot. A muliban gondoskodás történt az ingyen tisztai fürdővel, de évekként ezelőtt az is megszűnt. A tisztai fürdő nem is volt elegendő, mert nyáron is előfordul, hogy rossz az időjárás és hetekig sem lehet a szabad fürdőt igénybe venni. Így a munkásság ekkor is mellőzni kénytelen a fürdést.

A szegények és a munkásság a tisztai magánfürdők használati díját képtelenek megfizetni s így anyagi körülményei arra kényszerítik, hogy a nagy veszéllyel járó, tiltott szabadfürdést vegye igénybe, amely mindig több áldozatot követel. Méltán elvárhatja a város közönsége, hogy az ország második városában a kultúra ne fejlődjék vissza s így a kultúra előre haladását tűzve ki célul, gondoskodjunk mindama eszközökről és módokról, amelyeknek segítségével lehetségesé válik a munkások egészségének biztosítása, illetve az őket érhető betegségek megelőzése. Mert minél jobban terjed a kultúra, annál jobban szaporodnak azok a hátrányos befolyások, amelyek alkalmasak a munkások egészségének megrontására, illetve a munkások megbetegedési arányszámának felemelésére.

A tervezett népfürdő nem igényel nagy befektetést, mert kizárólag zuhanyokra kell berendezni és emellett az a célszerűsége is megvan, hogy nem kell már használni, piszkos vízben fürödniök. Szívünk egész melegével kell tehát áldoznunk a nép egészségének és gondoskodnunk arról, hogy az olcsó népfürdő mielőbb rendelkezésre álljon. Az anyagi áldozat, melyet a város közönsége hoz, sokszorosan megtérül, ha kevesbednek a népbetegségek.

Frankl Antal.

Ita nyulszörkalap

Spitzernél (Kigyó u. 4.) Darabja 10 pengő. Műve 3 napig.

Az illatosított

FLY-TOX

Gazdaságokban

a növények kártevőit,
a háziállatok élősdjeit,
az istállók legyeit
és hangyáit sikerrel

öli

a háztartásban

megöl

legyet, szúnyogot, molyt, poloskát,
svábbogarat stb.

Hatása garantált!

Óvakodjék minden atánzattól!

AGRI-TOX

GYÁRTJA A FLY-TOX TÁRSASÁG

Figyelem! Az AGRI-TOX kipróbálásához egy pengő bélyeg, vagy készpénz beküldése ellenében egy próbatüveget bérmentve szállít az itteni vezérképviselet: Révész Ernő és Társa, Budapest, V., Nádor uca 30.

Szeged mint földesur

Mije van a városnak?

I.

Szeged egész területe 141.775 H, ennek több, mint a fele városi birtok (71.048 H). A város számára tehát rendelkezésre állanak az eszközök, hogy olyan gazdaság- és társadalompolitikai intézkedéseket tegyen, amelyek a közérdek szempontjait érvényesítik.

Ha Szeged egész területének változását és ezen belül a városi földek, valamint a magánkészen lévő birtokok művelődési ágainak eltolódását figyelemmel kísérjük az elmúlt 35 év folyamán igen érdekes dolgokról tesznek tanubizonyságot a »hollé» számok.

Szeged egész területe az 1885. évi országos mezőgazdasági üzemstatistika kimutatása szerint 130.459 H. volt. Ma az 1930-as földadó hivatali kimutatás szerint 141.775 H. 11.316 H-al szaporodott tehát a föld, melyen Szeged népe gazdálkodik. Ebből a gyarapodásból magára a városra, mint földesurra, nagyon csekély rész esik, mindössze 1172 H.

Viszont a művelés intenzivitása tekintetében, határozottan nagyarányú fejlődés mutatkozik a városi földeken.

Mielőtt a művelési ágakban beállott változások ismertetésére térnénk át, célszerű lesz számszerű adatokkal megvilágítani a város területének tagozódását:

Szeged összterületének alkotó elemei

	1896	1930
Szántó	65,595 H.	74,160 H.
Kert	551 "	989 "
Rét	17,689 "	17,134 "
Szőlő	7,559 "	11,959 "
Legelő	30,179 "	19,649 "
Erdő	8,390 "	7,618 "

Városi földek.

	1896	1930
Szántó	28,076 H.	35,517 H.
Kert	407 "	467 "
Rét	4,050 "	5,887 "
Szőlő	2,347 "	2,342 "
Legelő	15,089 "	5,924 "
Erdő	7,205 "	7,513 "

Mint e rövid kimutatásból látható, a művelés intenzivitása tekintetében határozottan nagyarányú fejlődés állott be a városi földeken, míg a többiekben ez nem tapasztalható ilyen nagy mértékben.

A szántóföld, rét, kert területe gyarapodott. Ez a szaporodás leginkább a legelők rovására történt. A legelők a városi földeken csaknem kétharmad résszel csökkentek de viszonylagosan kisebb arányú kevesbedés a város egész határában belül is szembetűnő. A legelők csökkenése, az egyéb művelési ágak rovására, a gazdálkodás beiterjessé válásának jele.

jele. A legnagyobb szaporulat a szántóföldek javára mutatkozik mindenütt.

A kerti gazdálkodás már inkább magánföldeken terjedt el nagyobb, de még mindig nem kielégítő mértékben. Ma, amikor Európa agrárállamait a tengerentúli államok versenyével szorongatják, az egyoldalú szemtermelés nem jelent többé szilárd alapot. Erőteljesen kellene fejleszteni tehát a kerti gazdálkodást, az ipari növények és gyümölcs termelését. A kimutatásunk szerint, a kertgazdaság fejlesztése, illetve fejlődése, sajnos, mindössze egy pár száz holdra terjed. A városnak kellene itt jó példával előljárni. Nem értendő ezalatt sem a rizstermelés és más hasonló trópusi termények kudarcot ígérő meghonosítási kísérlete. Szó lehetne inkább az elvesztett délvideki szilvatermésünk pótlásáról, továbbá mezőgazdasági ipari üzemekről, amelyek közvetlenül a mezőgazdasági termelésre támaszkodnak (szesztermelés, cukorrépa, gyümölcskonzervipar stb.).

A szőlőművelés szintén csak a magánosok földjén talált kedvező fogadtatásra. Talán jobb így, mert a mai borkrizis aránylag inkább elviselhető a gazda, mint a bérlő részéről. Az eladási lehetőség megkönnyítése a város nemes feladata lenne.

Az erdőterület általában csökkent, viszont a város erdőállománya szaporodott. A fátásnak sokkal nagyobb lendületet kellene adni s itt is a városnak kellene kezdeményezni.

A város földjéből aránylag nagyon kevés van házikészítésben. Bérletekre oszlik fel ez a nagy birtoktest. Az agrárpolitikuskok általában helyeslik, ha a községi birtokok hasznosítása bérleti rendszer útján történik. A birtoktalan szegény népet kell így kisbérletek útján földhöz juttatni. »Szeged bérleti politikája, szép példája a községi birtok szociális hasznosításának« (Buday László: Agrárpolitika.) A bérlők zöme (36.000) 25 évre bérli a földet. Azonkívül 6000 bérlőnek van 10 éves szerződése. A bérlőre nézve bizonytalan rövidbérlet és az agrárpolitika által nem helyeselt örökbérlet között ez a helyes középút. Megadja a lehetőséget a bérlőnek, hogy minél becsületesebben gazdálkodik, hiszen nemcsak magának gazdálkodik már, hanem egy felnövő nemzedéknek is. A város pedig időközönként revízió alá veheti a bérleti viszonyt. Örökbérlet (alakilag 99 év) 286. öt évre kötött bérleti szerződés 372 van. E két végtel között, a hosszabb-rövidebb időre kötött bérletek száma alul marad az ezren.

Ami a vitézi telkeket illeti a város nem volt nagyon bőkezű, mindössze 225 H. földet adott Felsőtanyán e hazafias célra.

Major Miklós.